

Praha 15.12.2003

75

Hospitalizovaní v psychiatrických lůžkových zařízeních ČR v roce 2002

Ústavní psychiatrická péče je zabezpečována na psychiatrických odděleních nemocnic (akutní péče) nebo dlouhodobě v psychiatrických léčebnách (následná péče). Mezi psychiatrické léčebny je zařazeno i Psychiatrické centrum Praha.

Zdrojem informací o hospitalizovaných na psychiatrických odděleních nemocnic a v psychiatrických léčebnách byl tiskopis NZIS „Hlášení hospitalizace“. Do roku 1997 se zpracovávala data jen za rezort zdravotnictví. Od roku 1998 byly do zpracování hospitalizací zahrnuty i údaje z psychiatrických oddělení mimorezortních nemocnic.

V nemocnicích na psychiatrických odděleních bylo v roce 2002 hospitalizováno 18 179 pacientů a v psychiatrických léčebnách 40 389, což představuje 31 % hospitalizací v prvním typu zařízení a 69 % ve druhém typu.

Celkový počet hospitalizací v psychiatrických lůžkových zařízeních jen mírně klesl. Bylo hospitalizováno 58 568 pacientů, poměr mužů k ženám činil 54:46. V přepočtu připadly 574 případy na 100 000 obyvatel.

Průměrná ošetrovací doba v obou typech psychiatrických lůžkových zařízení dohromady činila 60,7 dne, z toho 22,3 dne na psychiatrických odděleních nemocnic a 78 dní v psychiatrických léčebnách.

Nejčastější hospitalizační diagnózou v psychiatrických lůžkových zařízeních byly, stejně jako v předchozích letech, **schizofrenie** (dg. F20-F29). Došlo k hospitalizaci 11 664 pacientů, což je proti minulému roku jen mírný vzestup. V přepočtu na 100 000 obyvatel bylo hospitalizováno 114 pacientů.

Další nejčastější příčinou hospitalizace byly **poruchy vyvolané alkoholem** (dg. F10). V 10 507 případech byly ženy zastoupeny zhruba 30 %. Na 100 000 mužů připadlo 151 hospitalizovaných, na 100 000 žen pouze 58 hospitalizovaných.

Třetím nejčastějším onemocněním byly **neurotické poruchy** (dg. F40-F48; F50-F59). Jejich počet se zvýšil z 8 670 případů v minulém roce na 8 919, což v přepočtu představuje 87,4 pacienta na 100 000 obyvatel.

Počet hospitalizací na **poruchy vyvolané ostatními psychoaktivními látkami - drogami** (dg. F11-F19) se v tomto roce o tisíc případů snížil. Z 3 712 hospitalizovaných bylo 2 573 mužů a 1 139 žen. Hospitalizovanost na 100 000 obyvatel činila u mužů 51,8 případu a u žen 21,8 případu.

V psychiatrických lůžkových zařízeních **zemřelo** celkem 2 027 pacientů, v tom byli 983 muži a 1 044 ženy.

Déle než jeden rok byli hospitalizováni celkem 904 pacienti, všichni v psychiatrických léčebnách. Převážně byli léčeni na schizofrenie (324 případy, 36 %) a na organické duševní poruchy (187 případů, 21 %).

V psychiatrických lůžkových zařízeních bylo v tomto roce hospitalizováno 2 706 **dětí ve věku do 14 let** včetně. Chlapců bylo hospitalizováno 1 935, dívek 771. Žádné dítě nezemřelo. Nejvíce dětí (2 194 případy, 81 %) se léčilo na poruchy psychického vývoje, chování a emocí se začátkem v dětství (dg. F80-F98) a na mentální retardaci (203 případy, 7,5 %). Mezi dětskými pacienty byli v tomto roce i čtyři s poruchami způsobenými alkoholem a 14 s problémy způsobenými drogami. V minulém roce jich ale bylo hospitalizováno na tyto poruchy 7 a 34, tedy mnohem více.

Vypracovala: Miloslava Bernatová

Příloha:

Vývoj počtu propuštěných a zemřelých z psychiatrických lůžkových zařízení

Rok	Propuštění a zemřelí absolutně			Propuštění a zemřelí na 100 000 obyvatel		
	psychiatrická odd. nemocnic	psychiatrické léčebny	celkem	psychiatrická odd. nemocnic	psychiatrické léčebny	celkem
1995	14 957	36 979	51 936	144,8	358,0	502,7
1996	16 157	39 083	55 240	156,6	378,9	535,5
1997	16 310	39 810	56 120	158,3	386,4	544,7
1998	18 639	39 825	58 464	181,1	386,8	567,9
1999	18 163	39 667	57 830	176,6	385,8	562,4
2000	18 444	40 270	58 714	179,5	392,0	571,6
2001	18 065	40 664	58 729	176,0	396,1	572,0
2002	18 179	40 389	58 568	178,2	395,9	574,2

Vývoj počtu propuštěných a zemřelých z psychiatrických lůžkových zařízení podle vybraných skupin diagnóz

Rok	Poruchy vyvolané alkoholem (dg. F10)		Poruchy vyvolané ostat. psychoaktivními látkami (dg. F11-F19)		Schizofrenie (dg. F20-F29)		Neurotické poruchy (dg. F40-F48; F50-F59)	
	absolutně	na 100 000 obyvatel	absolutně	na 100 000 obyvatel	absolutně	na 100 000 obyvatel	absolutně	na 100 000 obyvatel
1995	9 161	88,7	1 763	17,1	10 776	104,3	6 614	64,0
1996	9 864	95,6	2 662	25,8	10 992	106,6	7 236	70,1
1997	10 188	98,9	3 441	33,4	10 950	106,3	7 238	70,2
1998	9 997	97,1	4 533	44,0	11 356	110,3	8 856	86,0
1999	9 511	92,5	4 743	46,1	11 622	113,0	8 515	82,8
2000	9 978	97,1	5 078	49,4	11 812	115,0	8 637	84,1
2001	10 176	99,1	4 777	46,5	11 612	113,1	8 670	84,4
2002	10 507	103,0	3 712	36,4	11 664	114,3	8 919	87,4

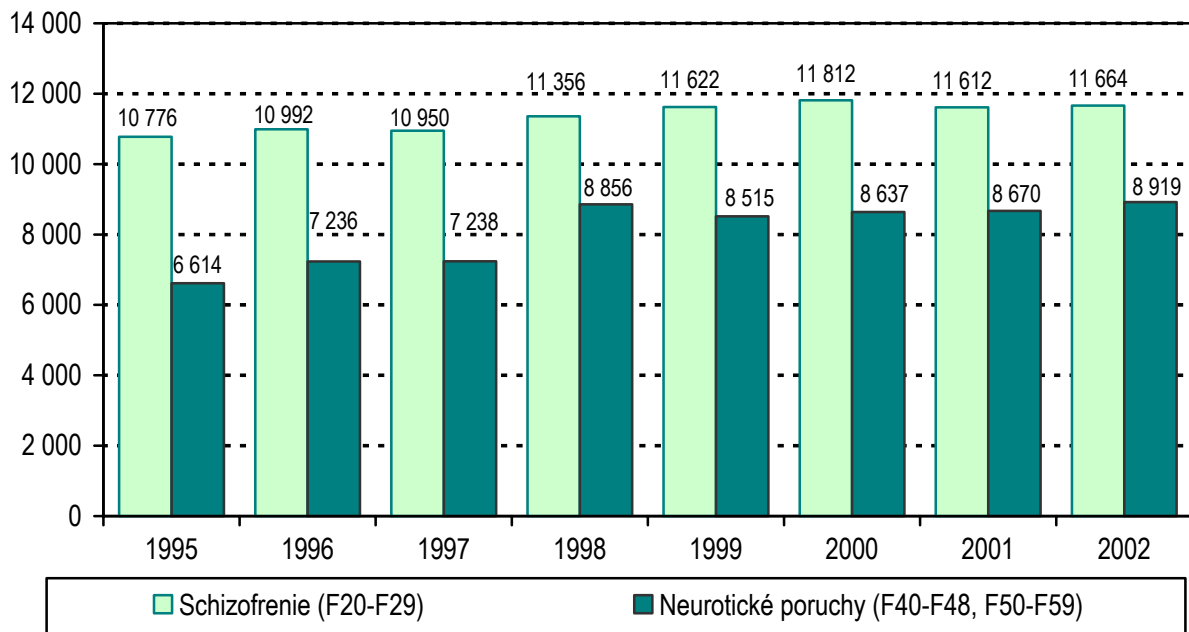
**Počet propuštěných a zemřelých z psychiatrických lůžkových zařízení
podle skupin psychiatrických diagnóz a pohlaví v roce 2002**

Skupina psychiatrických diagnóz	Psychiatrická oddělení nemocnic			Psychiatrické léčebny		
	muži	ženy	celkem	muži	ženy	celkem
F00-F09 Organické duševní poruchy	534	735	1 269	2 414	3 047	5 461
F10 Poruchy vyvolané alkoholem	1 419	981	2 400	6 077	2 030	8 107
F11-F19 Poruchy vyv. ostat. psychoaktiv. látkami	797	405	1 202	1 776	734	2 510
F20-F29 Schizofrenie	1 588	1 751	3 339	4 409	3 916	8 325
F30-F39 Afektivní poruchy	908	1 749	2 657	1 067	1 959	3 026
F40-F48;F50-F59 Neurotické poruchy	1 785	2 803	4 588	1 737	2 594	4 331
F60-F63;F68-F69 Poruchy osobnosti	1 079	416	1 495	1 655	785	2 440
F64-F66 Sexuální poruchy	9	-	9	164	3	167
F70-F79 Mentální retardace	148	82	230	986	547	1 533
F80-F98 Vývoj. poruchy v dětství a adolescenci	492	223	715	1 456	520	1 976
F99 Neurčená duševní porucha	8	11	19	25	43	68
Ostatní nepsychiatrické diagnózy	128	128	256	951	1 494	2 445
Celkem	8 895	9 284	18 179	22 717	17 672	40 389

**Počet propuštěných a zemřelých z psychiatrických lůžkových zařízení
podle délky pobytu a pohlaví v roce 2002**

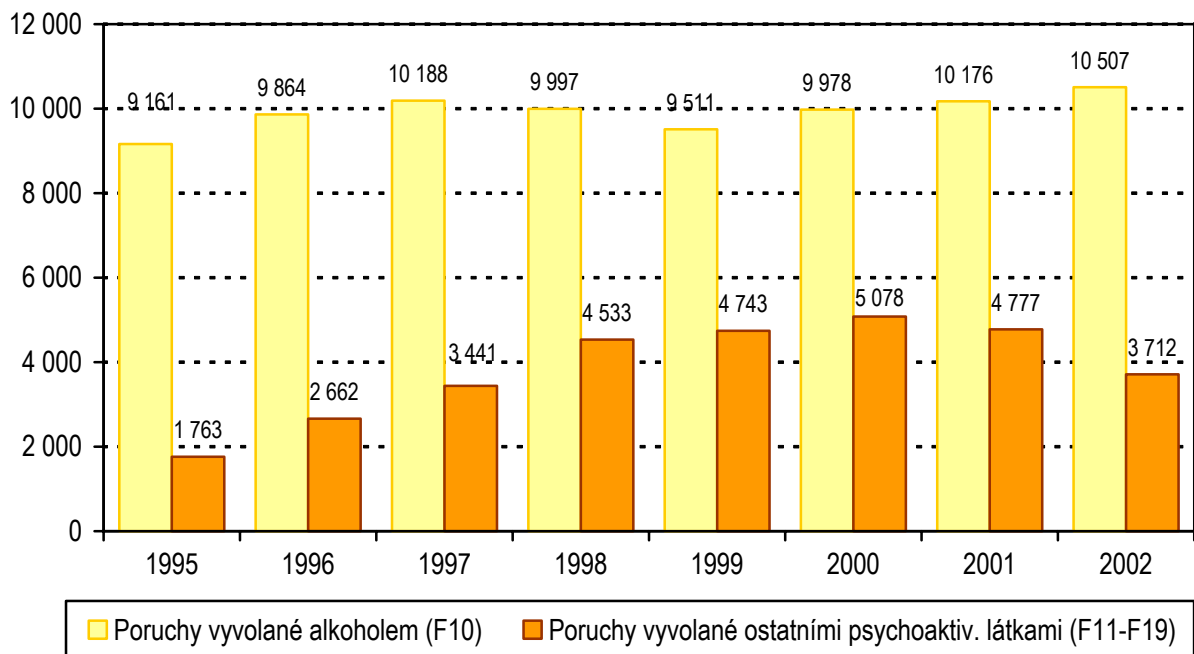
Délka pobytu ve dnech	Psychiatrická oddělení nemocnic			Psychiatrické léčebny		
	muži	ženy	celkem	muži	ženy	celkem
1 - 14	4 081	3 470	7 551	6 664	4 286	10 950
15 - 30	2 698	3 007	5 705	4 222	3 528	7 750
31 - 90	2 066	2 725	4 791	7 815	7 210	15 025
91 - 180	48	81	129	2 730	1 752	4 482
181 - 365	2	1	3	744	534	1 278
366 a více	-	-	-	542	362	904
Celkem	8 895	9 284	18 179	22 717	17 672	40 389

Vývoj počtu hospitalizovaných v lůžkových psychiatrických zařízeních na schizofrenie a neurotické poruchy

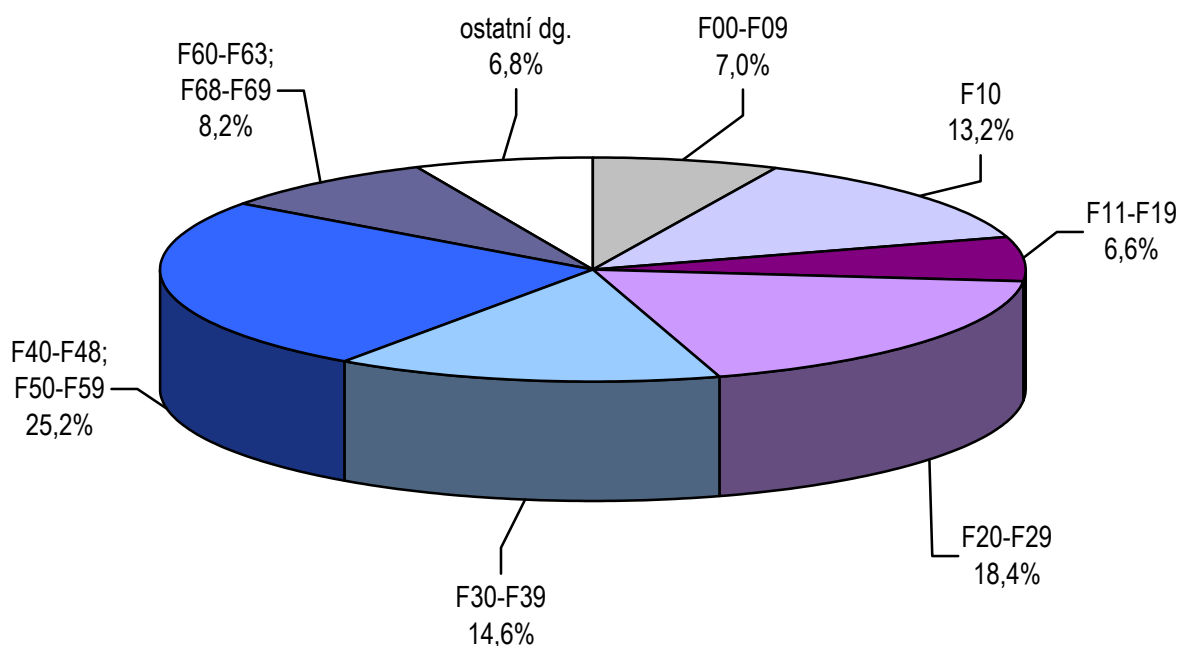
Do roku 1997 rezort zdravotnictví, od roku 1998 všechny rezorty

Vývoj počtu hospitalizovaných v lůžkových psychiatrických zařízeních na poruchy vyvolané alkoholem a ostatními psychoaktivními látkami

Do roku 1997 rezort zdravotnictví, od roku 1998 všechny rezorty

Struktura hospitalizovaných na psychiatrických odděleních nemocnic podle skupin psychiatrických diagnóz v roce 2002

Struktura hospitalizovaných v psychiatrických léčebnách podle skupin psychiatrických diagnóz v roce 2002

